

F A
GROENI

SYSTEMA

ANIMALIA GROENI
TALIS HACTENVIS IN
SPECIFICVM, TRIVIALE, VERN
RVM PLVRIVM, DESCRIPTIO
TIONEM, MORES, VSVAL, C
DETEGENDI OCCASIO FV
DVM PROPRI

OTHONIS

MINISTRI EVANGE
LANDIS AD COLONIAM FRIDE
DRANGEDALIAE, NVNG VER
BRI SOCIETATIS SCIEN

HAFNIAE

Impensis IOANNIS
AVLAE ATQVE VNIV

MDC

area eleuata, quasi sulcata. Vix lineam longitudine, et 2/3 latitudine excedit. Color ex coeruleo et fusco mixtus, subtus et ad incisuras candidior. Quaedam fere rubicundae vix coerulefcentes, rostro, abdomine pedibusque albicantibus. Totum corpus villosum lanugine breui.

HABITAT in humo sub lignis putridis et lapidibus cateruatim.

Raro salit, nec alte. Tarde incedit. Super aquam missa incedere quidem, licet difficulter, non vero salire potest, nec illic diu viuens: hinc aqua non elementum eius.

181. TERMES DIVINATORIVM.

Termes abdomine transuersim sulcato, ore fusco, oculis nigris.

Termes diuinatorium, Müll. prodr. 2179.

DESCRIPT. Statura pediculi oblongi auium. Totum animal pallidum s. albicans, ore fusco, oculis nigris et ano obscuro. Caput conuexo-planum, subouatum, magnum satis, postice gibbosius, antice praecisum; sub capite sulcus longitudinalis; os anticum papillis s. maxillis 2 crassiusculis subclauatis; ad antica capitis antennae fetaceo corpore sublongiores. Thorax oblongiusculus, antice angustior. Pedes 6 sub pectore, femoribus crassis, apicibus fetaceis fere: 4 priores subaequales, 2 posteriores longiores. Abdomen subouatum postice angustius, supra infraque transuersim sulcatum sulcis 6 vel 8, et margine pilosum. Ad basin antennarum oculi notabiles satis, sed margini capitis contigui.

HABITAVIT in libris meis antiquis: hinc incertus sum, an extra Groenlandiam domi habeat.

Insectum viuacissimum, celestime currit, solitarie vivit, saltem pauca in consortio. Si tangatur, momento locum mutat, vt electricum, se protrudendo non tamen saliendo.

182. PEDI-

182. PEDICVLVS HVMANVS.

Pediculus fordide albidus, capite teretiusculo, abdomine elliptico, limbo humiliore lobato.

Pediculus humanus, Syst. nat. l. 1016. Faun. Succ.

1939. Müll. prodr. 2180. Faun. Frid. 798.

Pediculus mansuetus, Iconit. inf. 120.

Laufen, Cr. 106.

Linné, Gl. 94. 192. Ol. 606.

Memiske-Linné, Bom. V, 175.

GROENL. Komak; ouim Erkek.

HABITAT copiosissime in capite vestimentaetisque Groenlandorum, morfu suo praesertim exteris molestus: in vestibis enim depositus diu famelicus expectans, & denuo corpus attingat, valde mordet. Videtur groenlandicus esse varietas: colorem enim habet plerumque rubro-fuscum, forsitan de sanguine obscuriore incolarum.

Editur a Groenlandis vt delicatulus, et capitur ramento pellis canini vel vrini sub vestimentis agitato.

183. PEDICVLVS CANIS. *

Pediculus albidus macula oblonga nigra, capite planiusculo postice dilatato, abdomine subovato, margine serrato fetoso.

Pediculus canis familiaris, Müll. prodr. 2182.

GROENL. Kemmit-koma.

DESCR. Nec potest esse Acarus redunus Syst. nat. n. 3, nec acarus ricinus, ib. n. 7, qui alias, teste Linnaeo, in canibus habitant: caret enim quarto pari pedum et antennis pediformibus; et tota statura ostendit, illum ad pediculos pertinere, pediculo humano non absimilem, licet paulo minorem. Caput planiusculum thorace

O 4

latius

latius, postice dilatatum in lobum lateralem rotundatum, antice attenuatur in rostrum subcylindricum linea nigrescente laterali notatum. Oculi 2 magni nigri supra versus thoracem. Antennae ante lobum lateralem locatae, longitudine pedum anticorum, fractae, parte extrema crassiore, antorsum tendente. Thorax capitis longitudine, gracilior, integer, teretiuseculus, sub quo pedes 6, ut in congeneribus ordinati, sed longiores, extus incrassati, apice summo tamen setaceo, 4 postici approximati, 2 anteriori capiti contigui. Abdomen magis ouatum ac in pediculo humano, ventricosum, margine serratum, ferris retro spectantibus, setosis, reliquo corpore laevi albidoque, excepta macula oblonga nigra in medio abdominis supra infraque. Continet abdomen $\frac{2}{3}$ partes, caput thoraxque reliquas $\frac{1}{3}$ longitudinis totius.

HABITAT in canibus familiaribus famelicis et pullis tantum, copiosus fatis.

Optime currit inter pilos; extra quos non ita.

184. PEDICVLVS STRIGIS.

Pediculus capite triangulari testaceo, abdomine oblongo lobato piloso, diaphano, macula oblonga nigra.

Pediculus Strigis, Müll. prodr. 2189. Atl. Dan. 699. tab. XXX.

Ugle - Luus, Cl. 92.

GROENL. *Opib - koma*.

DESCRIPTIONEM vide Atl. Dan. l. c. quae cum figura optime conuenit quoad minores; maioribus autem caput, maculaque abdominalis rubicunda erant.

HABITAT in Strige nyctea, inter plumulas celerissime curritans.

185. PEDI-

185. PEDICVLVS CORVI.

Pediculus pilosus cinereus, limbo nigro-arenato, capite postice dilatato, abdomine ouali.

Pediculus corvi, Syst. nat. l. 1018. Faun. Suec. 1950. Müll. prodr. 2190. Faun. Frid. 806.

Fugle - Luus, Bom. V, 181. (Kaunou.)

GROENL. *Tullukab - koma*.

DESCRIPTIONEM data Faun. Suec. l. c. quadrat, cui addenda sequentia: Magnitudo pediculi humani. Caput thorace latius, planum, cinereum nigredine cinctum, postice dilatatur in marginem rotundatum, acutum, albumi rostro attenuato apice albo. Oculi 2 minuti verticales nigri. Thorax integer cinereus, planus, vix capite longior, retrorsum lator. Pedes concoloris apicibus nigris; ceterum ut in Pediculo canis. Abdomen ouale, reliquis latius, supra planum, infra ventricosum, margine integro acuto, cinereum, medietate pallidior et utrinque ad marginem 10 lunulis nigris transversalibus, quae limbum nigrum formant, postica coeunte. Anus prominens, quasi biindus. Torus pilosus fetis longis albis, atamen glaber. Proportio partium ut in pediculo canis, sed pedes antennaeque multo breuiores.

HABITAT in coruo corace, viuacissimus, tenacissimusque.

Tempore procelloso Corax supra montes huius causa voltare creditur, ut se ab illo liberet.

186. PEDICVLVS CLANGVLAE.

Pediculus albicans linea obscura abdominali, capite obtuso, abdomine oblongo transversim sulcato, margine setoso.

An *Pediculus Querquedula*, Syst. nat. 20?

GROENL. *Kertlutorpiarsub-koma.*

DESCR. Longitudo pediculi humani, multo vero angustior. Caput thorace maius, antice praecisum; thorax brevis, gracilis: vterque fetosus. Antennae brevissimae. Abdomen oblongum pluribus sulcis transuersis; seta solitaria marginalis ad incisuram singulam, et duae ceteris longiores caudales. Oculi antennis contigui. Pedes graciles. Color totius albicans, sola linea obscura longitudinali in medio abdominis. In reliquis a praecedentibus non multum differt.

HABITAT in anate clangula, viuacissimus; etiam scum erectum ascendere valuit.

187. PEDICVLVS GRYLLE.

Pediculus niger fasciis albis, abdomine ouato.

Pediculus Colymbi grylle, Müll. prodr. 2206.

Kofa-Luus, Ol. 606.

GROENL. *Serbab-koma.*

Hunc semel tanquam in Vria grylle inueni, et breuiter tantum, ut supra, in schedula descriptionis auis annotatum reperio. An ab islandico, qui in pullis tantum occurrit, (meus enim in vetere,) diuersus?

188. PEDICVLVS BASSANI. *

Pediculus fuscus capite rotundato, abdomine oblongo-ouato.

Pediculus Bassani, Müll. prodr. 2193.

GROENL. *Kuksub-koma.*

DESCR. Facies et magnitudo formicae minoris. Totus fuscus, s. ex brunneo nigricans. Caput paruum rotundatum; thorax gracilis; abdomen maximum fere ouatum. Pedes 6.

HABI-

HABITAT in Pelecano Bassano.

Tam retrorsum quam antorsum incedere valet.

Obs. De Pediculo pelecani carbonis etiam memorant Groenlandi sub nomine *Okattsub-koma*, quem eundem esse cum descripto subsumo, non autem videre contigit.

189. PEDICVLVS LARI. *

Pediculus niger macula pallida abdominali, capite triangulari; abdomine ouato transuersim sulcato, margine crenulato lanuginoso.

GROENL. *Najab-koma.*

DESCR. Magnitudo pediculi humani medioeris. Totus niger excepta macula abdominali supra infraque. Caput triangulare, supra planum, subtus concanum, marginibus acutis, antice acuminatum rostro bilido. Antennae brevissimae capillares. Thorax brevissimus, angustissimus. Pedes breues ordinati ut in congeneribus. Abdomen ceteris partibus multo maius, ouatum, subtus carinatum, supra sulcis transuersis, marginibus crenulatis lanuginosis. Anus parum prominens.

HABITAT in laro glauco, et quidem macro. In reliquis laris non vidi.

190. PEDICVLVS TRINGAE. *

Pediculus albus, puncto rubro abdominali, capite rotundo, abdomine suborbiculari.

GROENL. *Sarguarsub-koma.*

DESCR. Magnitudo capitali acus minoris. Antennae minutissimae capillares. Thorax oualis. Abdomen fere orbiculare. Totus planus albus, excepto puncto rubro in medio abdominis.

HABITAT in Tringa striata.

191. PEDI-

191. PEDICVLVS HIATICVLAE. *

Pediculus murinus, capite triangulari, abdomine sublineari.

Pediculus Charadrii, Syst. nat. n. 26.?

GROENL. *Tukagvajub-koma*.

DESCR. Magnitudine fere praecedentis. Totus planus murinus. Caput triangulare thorace latius, lateribus acutis. Antennae brevissimae, fere frontales. Thorax minutissimus, cui pedes insident brevissimi, curui, capillares. Abdomen oblongum, fere lineare, margine acuto, latitudine capitis.

HABITAT in Charadriohiaticula.

192. PEDICVLVS LAGOPI.

Pediculus pallidus limbo fusco-fasciato, capite obtuso, abdomine subovato, margine fetoso.

Pediculus lagopi, Syst. nat. I, 1020. Faun. Suec. 1962. Müll. prodr. 2200.

GROENL. *Akkisib-koma*.

DESCRIPT. Magnitudo pediculi humani minoris. Pediculo corui affinis. Caput antice parum attenuatum, rostro tamen obtuso, albidum fusco cinctum. Oculi postici approximati brunnei. Antennae breues, filares, retro spectantes, biarticulatae. Thorax capite breuior, angustior. Pedes cinerascetes. Abdomen ovato-oblongum, capite latius, $\frac{2}{3}$ corporis occupat, album margine fusco, introrsum serrato, subtus albidum, supra medium abdominis sulco in aream subovatum formatum. Totus depressus, glaber, margine fetosus. Pulli pallidiores.

Inter iam descriptos in eadem aue etiam vidi varietatem albam macula abdominali brunnea, licet aquae magnitudinis, in reliquis tamen similem.

HABITAT in Tetraone lagopo, velocissime currens.

193. PV-

193. PVLEX IRRITANS.

Pulex ater proboscide corpore breuiore, capite laevi *).

Pulex irritans, Syst. nat. I, 1021. Faun. Suec. 1965. Müll. prodr. 2203. Faun. Frid. 813.

Pulex, Ionst. inf. 123.

Leppe, Bom. V, 128.

Loppon, Kalm Am. II, 490.

GROENL. *Ukalib-koma*, *Piksiljak*.

HABITAT copiose in Lepore timido, non autem in hominibus vel domibus, ut recte dicitur Cr. 106. Idem de Lapponia testatur Linnaeus Faun. Suec. I, c.

194. ACARVS SIRO.

Acarus lateribus sublobatis, pedibus quatuor posticis longissimis, femoribus capiteque ferrugineis, abdomine fetoso.

Acarus siro, Syst. nat. I, 1024. Faun. Suec. 1975. Müll. prodr. 2214. Act. Nid. III, 430.

Ost-midde, *Meelmidde*, Bom. V, 369.

Skab-orm, ib. VII, 197.

Krid-orm, *Ringorm*, Atl. Dan. I, 699.

Syro, Ionst. inf. 122.

GROENL. *Okok*; scabiei *Killib-Innuu*.

HABITAT in vesicula scabiei Groenlandorum, qui, illum aeu apte eximere scientes, mihi miranti, ut vivum animal incedentem ostenderunt. En Groenlandos Entomologos!

Varie-

*) Sic illum determinare necessum habui: detexi enim in Noruegia super *pium viridem* aliam speciem pulicis albicantem nigro-fasciatam, cui caput auriculatum et ans appendiculatus, ciliatus, vulgari minorem.